

Kvalitetsrapport 2019/2020

Änghögs förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Övergripande förutsättningar.....	4
2.1 Barnantal och personalstatistik.....	4
3 Normer och värden	5
3.1 Förskolans arbete med normer och värden.....	5
4 Kunskaper, utveckling och lärande	8
4.1 Förskolan.....	8
5 Barns och elevers ansvar och inflytande	12
5.1 Förskolan.....	12
6 Skola och hem samt övergång och samverkan	14
6.1 Förskolan.....	14
7 Förskolan, skolan och omvärlden	16
8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål	17
8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola	17
8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat.....	17
8.3 Digital transformation i förskolan och skolan.....	18
8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv.....	18
9 Prioriterade utvecklingsområden	20
9.1 Förskolans utvecklingsområden.....	20

1 Inledning

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att rektor systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och genomföra åtgärder som bidrar till att utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska främst fungera som ett verktyg för enhetens fortlöpande utvecklingsarbete. I andra hand ska det ge beslutsfattarna en väl underbyggd bild för att förvaltningsövergripande satsningar ska kunna göras.

Det viktigaste förbättringsarbetet är det som påverkar vad som sker i mötet med barn och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska därför utgå ifrån vad som gynnar barnens och elevernas utveckling och lärande. Det är viktigt att identifiera utvecklingsområden som sedan konkretiseras så att alla barn och elever oavsett kön, socioekonomisk bakgrund eller annat, får den utbildning de har rätt till utifrån såväl kvalitets- som likvärdighetsaspekter.

Bildningsnämndens kvalitetsrapport ska beskriva styrkor och utvecklingsområden för verksamheterna som nämnden ansvarar för. Rapporten syftar till att ge en övergripande bild av måluppfyllelsen samt de förutsättningar den har att förhålla sig till och arbeta efter. I rapporten följs det arbetet som gjorts gentemot Bildningsnämndens effektmål för 2020 upp och de effekter av detta arbete som analysen visar.

2 Övergripande förutsättningar

I följande avsnitt redovisas och analyseras organisatoriska förutsättningar som tillsammans skapar ramar för verksamheten. Detta för att kunna koppla förutsättningar till redovisade resultat och således möjliggöra analys av om det finns förutsättningar som stödjer alternativt begränsar verksamhetens förutsättningar att ge varje barn/elev/studerande en god utbildning i en trygg miljö.

2.1 Barnantal och personalstatistik

Barnantal och personalstatistik

Förskola	2018/2019	2019/2020
Antal barn 1-5 år	39	41
Antal barn/årsarbetare		
Antal årsarbetare		
Antal årsarbetare med förskollärexamen		
Andel årsarbetare med förskollärexamen, %		

Analys

3 Normer och värden

Bildningsnämndens samtliga verksamheter ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barn och elever att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk, vardaglig handling, enligt varje skolforms läroplan. En viktig uppgift för samtliga skolformer är att i det dagliga arbetet med normer och värden, förmedla och förankra respekt för demokratiska värderingar och människovärdets okränkbarhet. Förskolan och skolan ska arbeta främjande för likabehandling och förebyggande för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Det främjande arbetet tar avstamp i varje förskole- och skolenhets aktiva arbete och planer mot kränkande behandling. Dessa områden är tätt sammankopplade och därför är det av vikt att alla delar i läroplansområdet normer och värden följs upp.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola.**

3.1 Förskolans arbete med normer och värden

Förskoleverksamheten ska på ett medvetet sätt utformas så att flickor och pojkar får möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar. Barn ska känna sig trygga och få vara som de vill vara. Värdegrundsuppgifterna är centralt i förskolans arbete.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar (Lpfö98)

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Kränkande behandling

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Antalet anmälningar	0	0	0

Enkät normer och värden (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt i förskolan	9,8	
Personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt	9,6	

Kvalitetstrappan

Läroplansmål	2018/2019	2019/2020
Normer och värden	4	4

Styrkor

Grundverksamheten är väl förankrad i undervisningen utifrån trygghet och studiero. Barngruppens dynamik förändrades då många yngre barn introducerades på förskolan vid

höstterminens början och fokus låg en längre tid på att skapa en trygg vardag med rutiner utifrån grundverksamheten.

Förskolan planerar sin undervisning utifrån bildningsnämndens prioriterade mål, förskolans läroplan, skollag, barnkonventionen, likabehandlingsplan och våra gemensamma umgängesregler. Pedagogerna är närvarande förebilder och har ett förhållningssätt som gör att barnen känner tillit till att våga lyfta sina åsikter och tankar i interaktion med både barn och pedagoger. Pedagogerna kan på ett naturligt sätt stötta och vägleda barnen i undervisningen utifrån samhällets gemensamma värderingar, vilket leder till att barnen utvecklar sin kunskap att förstå, tolka och lära utifrån ett normkritiskt perspektiv. Lärmiljön är tillgänglig för barnen och de har möjlighet att påverka sin vardag på förskolan när de väljer kamrater, lekmaterial, aktivitet och rum. Lekmaterial dukas fram och bytas ut efter barnens behov och förutsättningar. Med digitala verktyg har olika lärmiljöer projicerats på väggen med hjälp av projektor och datorn. Barnen har fått leka i rymden, på sommarängen och i vinterlandskap. Pedagogerna har gjort medvetna val i grupperingen av barn och aktiviteter för att utmana barnens sociala kompetens i att samspela med nya kamrater och stärka sin tilltro till sin förmåga i olika sammanhang i förskolans undervisning.

Undervisningen inom normer och värden har utgått från handlingar och situationer som har uppstått/kan uppstå i barnens vardag. Pedagogerna har planerat och genomfört olika aktiviteter med bl.a. fokus på familjen, kompisar, känslor, gruppstärkande lekar, ritat självporträtt, rollspel, sagor/böcker, polyglutt, material och program från UR. För att stärka undervisningen inom digitalisering har TVn används till att se filmer och polyglutt för läsning av böcker med värdegrundsinnehåll där barnen tillsammans med pedagogerna har diskuterat och reflekterat innehållet i böckerna och filmerna. Under diskussionerna kunde barnen sätta ord på att de kände igen sig och kom med lösningar på olika situationer som uppstått/kan uppstå. Undervisningen har gett resultat då barnens empati och förståelse gentemot varandra syns bl.a. vid samlingar, måltidssituationer och i den lärande leken då de på eget initiativ löser konflikter/problem som uppstår, hjälper och bemöter sina kamrater med ett positivt förhållningssätt.

Svagheter

En effekt som påverkat kvaliteten har varit att personal bytas ut i det ena arbetslaget, vilket skapat sämre förutsättning för undervisningen inom normer och värden.

Dokumentationen på unikum och väggdokumentationen av undervisningen inom normer och värden behöver utvecklas. Barnen ska göras mer delaktiga i att reflektera och dokumentera sitt eget lärande utifrån normer och värden med digitala verktyg.

Utveckling framåt

Barnen ska fortsättningsvis uppleva trygghet och studiero i en inkluderande lärmiljö i förskolans undervisning. Den planerade undervisningen kommer att fokusera på att utveckla och stärka gruppkänslan och samhörigheten i barngruppen genom sagor/litteratur/film. Undervisningen ska stärkas med digitala verktyg och göra barnen delaktiga i att själva använda det i undervisningen och för att dokumentera sitt eget lärande på förskolan.

Analys

Resultatet av analysen av förskolans undervisning inom normer och värden visar att när barnen får möjlighet att påverka sin vardag i förskolans undervisning har de stärkt sin tilltro till sin förmåga och utvecklat sin kunskap att förstå, tolka och lära utifrån ett normkritiskt perspektiv, vilket synliggjordes i kvalitetstrappans granskning. Barnen känner tilltro när de

får sina tankar och åsikter respekterade vilket speglar sig i barnens relationer och synsätt både till varandra och pedagogerna. Enligt Pihlgren, 2018 är barnens delaktighet viktig för att de ska vara motiverade att ta till sig de intellektuella utmaningar som lärandet innebär.

Utvecklingsområde är att förbättra användandet av digitala verktyg i undervisningen så att det finns tillgängligt i lärmiljön samt utveckla väggdokumentationen, vilket framgick av kvalitetstrappans granskning. För att detta ska ha avsedd effekt i verksamheten kommer förskolan att planera sin undervisning utefter detta och utgå från kvalitetstrappans kriterier utifrån den nivå de vill uppnå.

Det krävs att arbetslagen har ett medvetet förhållningssätt, för kontinuerliga diskussioner och är tydliga i sin ansvarsfördelning i undervisningen. Arbetslagen ska planera och strukturera en varierad undervisningen så att den ger barnen inflytande, tid, rum och lekro i interaktion med andra barn och pedagoger i lärmiljöer som är tillgängliga, trygga, åldersanpassade och inbjudande utifrån ett normkritiskt perspektiv.

4 Kunskaper, utveckling och lärande

Läroplanernas skrivningar om barns och elevers lärande tar avstamp i att stimulera barns nyfikenhet och lust att lära. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande genom en rolig, trygg och lärorik verksamhet för alla barn som deltar i den. Skolan ska vidare ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Skollagen föreskriver att utbildningen ska vara likvärdig, men undervisningen ska också utformas så att den bidrar till att eleven tror på sin förmåga och bibehåller lusten till ett livslångt lärande.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat samt digital transformation i förskolan och skolan.**

4.1 Förskolan

Förskolan ska sträva efter att varje barn (Lpfö98)

Språk och kommunikation

- tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,
- utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv,
- utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra,
- utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner,
- utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa.

Matematik

- utvecklar sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring,
- utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang.

Naturvetenskap och teknik

- utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap,
- utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,
- utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Lek

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.

Skapande

- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och

- erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,
- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.

Kultur

- utvecklar sin identitet och känner trygghet i den,
- utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,
- utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,
- som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Enkät utveckling och lärande (vårdnadshavare)

Stämmer bra/stämmer helt och hållet	2018/2019	2019/2020
Mitt barn stimuleras till utveckling och lärande i förskolan	9,6	
Personalen på förskolan väcker mitt barns lust att lära	9,2	
När mitt barn lär sig något nytt i förskolan vill hon/han lära sig mer om det	8,5	

Kvalitetstrappan

Läroplansmål	2018/2019	2019/2020
Språk och kommunikation	4	4
Matematik	6	6

Styrkor

Språk och kommunikation

Förskolans språkliga utbildning har utgått från före bornholmsmodellen, vilket inneburit en tydlighet i planeringen och utförandet av undervisningen. Forskningen visar att systematiska språklekar i förskolan förbättrar barnens läskunnighet, vilket bornholmsgrupperna bidragit med.

I förskolans planerade språkliga undervisning har de yngsta barnen sångstund varje dag med konkret rekvisita för att koppla ord med föremål/bild. För de äldre barnen har undervisningen fokuserat på att utveckla sitt ordförråd, meningsbyggnad, sin fonologiska medvetenheten och sitt berättande. Resultatet av undervisningen visar att barnen tar egna initiativ till att utforska och vilja lära sig mer när de frågar efter arbetsblad vilket visar deras intresse för skriftspråket.

För att alla barn ska inkluderas har sagoberättande med rekvisita planerats in i den dagliga verksamheten så att alla barn blir inkluderade i undervisningen av konkreta sagor. Utefter barnens intresse sker spontana sago- och sångstunder under dagen i samspel med pedagoger och barn.

Matematik

Förskolans matematiska utbildning har utgått från målstyrda processer utifrån de matematiska målen i läroplanen med fokus på mätning, parbildning, antalsuppfattning, flest,

färst, stapeldiagram, mönsteruppfattning samt grundläggande matematiska ord och begrepp. Den dagliga undervisningen erbjuder matematik varierat både vid särskilt organiserade tillfälle och som en naturlig del i den vardagliga verksamheten. Barngruppen delas upp i mindre grupper utefter ålder och utveckling för att alla barn ska vara delaktiga i undervisningen utefter sina förutsättningar. Efter utförd aktivitet förs matematiska diskussioner hur de tänkt och vad de lärt sig och pedagogerna tydliggör då barnens lärande. Enligt Kärre är pedagogernas uppgift att med ett genuint intresse för barnens tankar och handlingar försöka förstå vilka erfarenheter barnen ger uttryck för och utifrån det erbjuda nya erfarenheter och utmaningar. Utifrån resultatet synliggörs lärandeprocesser och den fortsatta undervisningen planeras så den fortsättningsvis utvecklar barnens matematiska lärande.

Svagheter

Språk och kommunikation

Den språkliga undervisningens flyt har påverkats negativt av personalförändringar i det ena arbetslaget.

Lär miljön behöver utvecklas så att sagoberättandet med rekvisita finns tillgängligt i större utsträckning för de äldre barnen så att detta sker systematiskt och varierat både vid organiserade och naturliga tillfällen i verksamheten.

Undervisning behöver utvecklas utifrån den språkliga medvetenhet så att barnens förståelse för rim förbättras.

Digitala verktyg behöver få mer plats i undervisningen.

Matematik

Den matematiska undervisningen kvalite har påverkats av personalförändringar i det ena arbetslaget.

Lär miljön och implementeringen av digitala verktyg behöver utvecklas så att barnen stärker sitt intresse för matematik och digitalisering samt inbjuds till att spela spel i samspel med andra barn och pedagoger.

Utveckling framåt

Språk och kommunikation

Barnens språklig medvetenhet har utvecklats. Resultatet är att barnen blivit mer språkligt medvetna och pratar med hela meningar. De äldre barnen har själva ritat och gjort egna sagor och böcker som sedan lästs upp. En del barn ljudar och läser ord/ meningar ur böcker. Barnen har intresse för skriftspråket då de fått förståelse för versaler och gemener när de skriver med små och stora bokstäver samt att de har upptäckt att man kan skriva på olika sätt ex skrivstil och försöker att skriva på detta sätt. De yngre barnen har börjat att lekskriva och berättar sedan vad de skrivit. En brevlåda har tillverkats utifrån barnens önskemål vilket utvecklat barnens delaktighet i verksamheten samt deras intresse för skriftspråket när skriver brev till varandra.

Matematik

Resultatet utifrån den matematiska undervisningen syns och hörs när barnen för diskussioner sinsemellan kring varandras lärande och kan sätta ord på detta. Barnen ser mönster och berättar för varandra hur de kan göra för att det ska bli så. Barnen räknar och något barn räknar baklänges vilket leder till att fler blir nyfikna. Undervisningen kommer fortsättningsvis ske kontinuerligt i åldersindelade grupper.

De äldsta barnen ska få uppgifter med problemlösning och få tillfälle att samarbeta med olika matteuppgifter, samt att de fortsätter att dokumentera sitt tänkande och eget lärande med digitala verktyg.

Analys

Språk och kommunikation

Läsårets utvecklingsbehov var att undervisningen skulle planeras så att alla barn även de flerspråkiga skulle utveckla ett rikt och nyanserat talspråk i en språkrik lärandemiljö.

Den språkliga undervisningen har varit planerad så att alla barn har blivit inkluderade i före bornholmsmodellen, dagliga sagor samt användandet av digitala verktyg, vilket även kvalitetstrappans granskning stärker. Detta har ökat måluppfyllelsen och kommer ge ett förbättrat studieresultat när barnen går ut årskurs tre. En styrka i arbetslagen är att utifrån deltagandet i undif har undervisningen synliggjorts i förskolans dagliga verksamhet. Effekter som vi tydligt ser är att barnens talspråk och kommunikationsförmåga utvecklats samt att barnen känner igen sina namn, enskilda bokstäver, en del både skriver, ljudar och skriver av ordbilder. Fler barn tar eget initiativ till kommunikation med andra barn och pedagoger.

Utvecklingsområde som ska prioriteras är att förbättra användandet och omfattningen av digitala verktyg i undervisningen så den ger alla barnen förutsättningar att utveckla sin digitala och språkliga kompetens och därmed når en högre måluppfyllelse och förbättrar sina studieresultat i grundskolan.

Lärmiljön ska erbjuda barnen tillgång till iPad, dator/windowsplatta både för att utveckla användandet och förståelsen för digitala verktyg samt sin språk - och kommunikationsförmåga. Barnen ska själva och i samspel med andra barn och pedagoger ha tillgång till att dokumentera sitt lärande på förskolan.

För att undervisningen ska ge avsedd effekt i förskolans verksamhet ska arbetslagen planera och följa upp sin undervisning och föra kontinuerliga diskussioner kring hur barnens språkliga utveckling ska utmanas och utvecklas i undervisningen.

Matematik

Läsårets utvecklingsbehov var att undervisningen skulle ge barnen möjlighet att utvecklas och lära utifrån de matematiska läroplansmålen både vid särskilt organiserade tillfällen, som en naturlig del i den vardagliga undervisningen samt i ett naturligt samspel mellan förskolan och hemmet. Pedagogerna har blivit mer medvetna i sitt matematiska undervisningssätt både vid organiserade tillfällen och i de vardagliga rutinerna på förskolan, vilket kvalitetstrappans granskning visar.

Utvecklingsområde som ska prioriteras är att förbättra användandet och omfattningen av mer digitala verktyg i undervisningen där den ger alla barnen förutsättningar att utveckla sin digitala och matematiska kompetens.

Lärmiljön ska erbjuda barnen tillgång till bl.a. iPad både för att utveckla användandet och förståelsen för digitala verktyg samt sitt matematiska lärande och tänkande. Det krävs att arbetslagen har ett medvetet förhållningssätt där de för kontinuerliga diskussioner utifrån undervisningens målstyrda processer och är tydliga i sin ansvarsfördelning i den matematiska undervisningen så att den ger effekt på barnens intresse och lärande. Detta kommer att leda till en högre måluppfyllelse och utifrån ett långsiktigt perspektiv förbättrade studieresultat när barnen går ut grundskolans årskurs 3..

5 Barns och elevers ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla barn och elever. I förskolan läggs grunden för att barnen ska utveckla en förståelse för vad demokrati är. I skolan ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska stimuleras i att ta aktiv del i att vidareutveckla utbildningen och de ska få information i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas utefter ålder och mognad, men de ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som kan behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Rätten till delaktighet och inflytande handlar inte om att bestämma utan det handlar om att alla får vara en del av en gemenskap där respekt och inkludering utgör ledord i verksamheten.

Inflytandefrågor i förskolan och skolan handlar inte bara om att barn och elever ska ha inflytande över utbildningens innehåll och hur den utförs. Barnen/eleverna ska också få möjlighet att förbereda sig inför framtida inflytande i samhället. Förberedelserna inför framtida inflytande handlar om att bli van vid att delta i viktiga språkliga aktiviteter som till exempel att läsa kritiskt och att debattera.

5.1 Förskolan

Förskolan ska sträva efter att varje barn (Lpfö98)

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed får möjlighet att påverka sin situation,
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö,
- utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbeten och beslutsfattande.

Enkät barns inflytande (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
Mitt barn uppmuntras att ta ansvar i förskolan	9,4	
Mitt barns åsikter och intressen tas tillvara	9,2	

Styrkor

Förskolan arbetar medvetet med barns inflytande och demokrati. Barnen får utrymme att göra egna medvetna val i den dagliga undervisningen på förskolan.

Svagheter

Barnens inflytande måste tydliggöras i förskolans undervisningen och i väggdokumentationen för att öka föräldrarnas kunskap om barnens delaktighet i verksamheten.

Utveckling framåt

Barnen ska ha inflytande och delaktighet utifrån sina behov och intressen i förskolans undervisning. Deras åsikter och tankar ska tas tillvara i utformningen av förskolans lärmiljö, hur undervisningen ska planeras och genomföras samt i dokumentationen av deras lärande.

Analys

Utifrån bildningsnämndens prioriterade mål trygghet och studiero samt digital transformation och inkluderande lärmiljöer har förskolans undervisning gett effekter på

barnens ansvar och inflytande. Effekterna vi ser är att barnen vågar lyfta och uttrycka sina tankar och åsikter. Förskolans utvecklingsområden är att barnens åsikter fortsättningsvis ska tas tillvara i undervisningen där de själva ska få möjlighet att bilda sin uppfattning och kunna göra val utifrån sina egna förutsättningar. Utbildningen ska utformas så alla barnen känner trygghet och studiero i en tillgänglig lärmiljö där digitala verktyg används systematiskt.

6 Skola och hem samt övergång och samverkan

Samverkan med vårdnadshavarna är avgörande för att skapa bästa förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. På samma sätt är samverkan och överlämningar mellan olika skolformer och stadier ovärderliga för att information om elever inte ska försvinna. Ett utbyte av kunskaper och erfarenheter kan innebära stora vinster för klasser och enskilda elever.

På grund av rådande situation i samband med Covid-19 genomfördes inte enkäter i förskola eller skola under läsåret 2019/2020.

6.1 Förskolan

Förskola och hem (Lpfö18)

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Övergång och samverkan (Lpfö18)

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Enkät samverkan med hemmet (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
På utvecklingssamtalet får jag tydlig information om mitt barns utveckling och lärande	9,7	
Jag har goda relationer med förskolans personal	9,7	
Jag får fortlöpande information om mitt barns tillvaro på förskolan (tex trivsel, utveckling och lärande)	9,3	
Jag får information om det har hänt något i barngruppen/på förskolan	8,7	

Analys

Förskolan skapar bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt genom ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Vid barnens introduktion på förskolan skapar arbetslagen en tillitsfull relation mellan förskolan och hemmet. Förskolan erbjuder vårdnadshavare samtal efter avslutad introduktion, utvecklingssamtal en gång per läsår samt om vårdnadshavare önskar ytterligare samtal.

Pedagogerna på avdelningen ger fortlöpande information till vårdnadshavarna kring barnets utveckling, lärande och trivsel på förskolan.

Vårdnadshavarna har möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av förskolans undervisning genom utvecklingssamtal, föräldrarmöte, föräldrarråd, föräldrarenkäten, via unikum och vid revideringen av förskolans likabehandlingsplan.

Vi samverkar med skolor inför övergången till förskoleklass. Vi har en ansvarig pedagog/förskola. Skolorna delger oss sin handlingsplan vid övergången förskola-förskoleklass och bjuder in barnen till förskoleklass under maj månad. Överlämningssamtal

sker vid behov och all information kring barnens utveckling och lärande finns på unikum. Våra förskolor samarbetar och går på gemensamma promenader till våra närliggande förskolor.

7 Förskolan, skolan och omvärlden

En förutsättning för att barn, elever och studerande ska kunna göra väl underbyggda framtidsval, är att verksamheten i för-, grund- och gymnasieskolan på olika sätt bidrar till att de utvecklar förståelse för sig själva och sin omvärld.

Förskola och skola ska samverka med omgivande samhälle ur såväl ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv för att vidga barn och elevers syn på sitt framtida medborgarskap och arbetsliv. Redan från tidig ålder kan verksamheterna bidra till att elever uppfyller sina drömmar genom att ge förutsättningar för att göra medvetna val och insikten att alla kan påverka sin framtid i ett tidigt skede. I Trelleborg finns ett gemensamt ansvar för bred vägledning från förskola till gymnasieskola.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **Samverkan förskola, skola och näringsliv.**

Analys

Förskolan har arbetat medvetet utifrån ett inkluderande perspektiv med prioritering på barnens språk och matematiska utveckling, trygghet och studiero, inkluderande lärmiljöer, digitalisering och bred vägledning i samverkan med vårt omgivande samhälle. Detta för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska rustas för en snabb och föränderlig värld och nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling samtidigt som de får möjlighet att uppfylla sina drömmar och ta ansvar för att bidra till en hållbar värld.

Förskolans undervisning har utgått från ett värdeskapande lärande genom att barnen blivit delaktiga i sitt lärande på förskolan. Yrkeskort har funnits tillgängligt i undervisningen på förskolan där barnen i samspel med pedagogerna lärt sig om olika yrke och vilka gymnasieprogram/utbildningar som finns. I den inkluderande lärmiljön har det bl.a funnits tillgängligt material som utklädningskläder, yrkeslådor, figurer, fordon som barnen använt i sin lärande lek. På så sätt har barnen blivit medvetna om olika yrken samt vad deras medvetna val kan leda till i framtiden vilket utvecklat barnens positiva bild av sitt eget lärande och sin omvärld.

8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål

8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola

Verksamheten i förskolan och skolan ska utformas så att alla barn och elever har en skoldag som präglas av hälsofrämjande, trygghet och studiero. Alla som arbetar i förskolan och skolan ska ha ett gemensamt förhållningssätt som grundar sig i en medvetenhet om hur hälsa, trygghet och studiero påverkar lärandet. En viktig förutsättning för studiero är en trygg miljö i skolan. Miljön omfattar inte enbart lektionssalar, utan gäller alla utrymmen och platser på skolan. Det behöver därför finnas ett arbete på skolan för att skapa trygghet och en medvetenhet kring hur det påverkar lärandet i undervisningen. Att arbeta med inkluderande lärmiljöer är ett sätt att öka barn och elevers trygghet i förskola och skola, likaså att genom värdegrundsarbete motverka samt skyndsamt utreda kränkande behandling och vidta åtgärder.

Förskolan har erbjudit barnen trygga, inbjudande och inkluderande lärmiljöer med närvarande pedagoger som har anpassats utefter varje enskilt barns behov, ålder och mognad vilket tillgodosett och utvecklat barnens trygghet, studiero och lekro. Barnen har erbjudits en väl avvägd dagsrytm med vila och aktiviteter som främjat barnens utveckling, hälsa och välbefinnande. Effekten är att barnen grupperar sig i lärmiljön, stannar längre vid sin lek/aktivitet och har utvecklat förmågan att samspela och hantera konflikter som uppstår.

Undervisningen ska fortsättningsvis planeras för en inkluderande lärmiljö där barnen känner och visar trygghet och ges förutsättningar att utveckla sitt lärande så långt som möjligt. På förskolan handlar studiero om att ge barnen tid, rum och tillfälle att leka och lära av varandra i samspel med närvarande pedagoger som handleder och uppmuntrar barnen i en trygg lärandemiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat

I Trelleborgs kommun arbetar vi med inkluderande lärmiljöer som en metod för att öka måluppfyllelsen och förbättra studieresultaten. Tillgängliga lärmiljöer handlar inte bara om den fysiska miljön utan om ett förhållningssätt till barn och elever och deras lärande. Förskolans och skolans lärmiljöer kan beskrivas utifrån fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner som varierar beroende på de behov som finns på individ-, grupp- och organisationsnivå. När lärmiljöer som helhet formas så att de möter barns och elevers behov oavsett förutsättningar och funktionsvariationer behöver färre elever särskilt utformade insatser för att nå så långt som möjligt i sitt lärande. Tillgängliga och inkluderande lärmiljöer kan innebära att de anpassningar som riktas till en enskild elev även blir tillgängliga för andra. Gränsen mellan generellt stöd och extra anpassningar blir då mindre skarp. För de elever som är i behov av ytterligare stöd ska skolan ge extra anpassningar eller särskilt stöd. Arbetet med tillgängliga lärmiljöer förväntas ge resultat vad gäller elevers skolnärvaro och skolresultat.

Varje termin har varje arbetslag avdelningskonferanser tillsammans med rektor, bitr rektor och specialpedagog för att följa upp den pedagogiska verksamheten så att alla barn ges förutsättningar att utvecklas så långt det är möjligt i förskolans undervisning.

Specialpedagogen följer sedan upp detta genom verksamhetsbesök på avdelningen och i arbetslaget och förankrar det hos rektorn. Varje arbetslag har skrivit sina anpassningar på grupp och individnivå och planerar sin undervisning, sin lärmiljö och materialet så att alla barn ges förutsättningar att utveckla sin kunskapsutveckling så långt det är möjligt.

Undervisningen genomsyras av inkluderande lärmiljöer med tillgängliga digitala verktyg där

barnen är delaktiga, inkluderade och medskapande. Detta har skapat ett helhetsperspektiv i deras utbildning och kommer att vidareutvecklas.

8.3 Digital transformation i förskolan och skolan

Digital kompetens är en av EU:s åtta nyckelkompetenser för det livslånga lärandet. Den definieras som grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik samt förmågan att kunna använda internet på ett säkert och kritiskt sätt. Läroplanerna för förskola och skola slår fast vikten av att ge alla elever en grundläggande digital kompetens, vilket också är en viktig del i likvärdighetsarbetet. På det sättet kan man minska, eller förebygga en digital ojämlikhetsklyfta, vilket också ses som en förutsättning för att fostra och utveckla framtida aktiva medborgare. Det handlar t.ex. om kompetens i att orientera sig, skaffa kunskap och hantera olika uppgifter i den digitala världen. Men det handlar även om hur man interagerar, hur man hanterar olika etiska dilemman och hur man skyddar sin personliga integritet. Att hantera digitala verktyg är alltså inte bara en fråga om att hantera teknik, utan handlar också om att utveckla sociala färdigheter. Digitala verktyg är också viktiga redskap för att kunna erbjuda barn och elever med olika förutsättningar likvärdiga möjligheter till utbildning.

iPad, appletv, iPhone, datorer/windowsplatta, blue-bot, polyglutt och projektorer används dagligen i förskolans undervisning och därmed utvecklas barnens och pedagogernas digitala kompetens. Undervisningen med digitala verktyg har utvecklat barnens förmåga att utveckla ett medvetet och hållbart förhållningssätt till tekniken. Barnen har utvecklat sina kunskaper och sociala förmågor, vilket de visar när de kan berätta för en kompis att man kan söka kunskap via digitala verktyg.

Pedagogerna behöver bli bättre på att ha digitala verktyg tillgängligt för barnen för att skapa rätt förutsättningar i undervisningen så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utbildning. Pedagogerna behöver även utveckla sin medvetenhet om att vägleda barnen så de utvecklar ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik så att de med tiden ska kunna se och hantera möjligheterna, förstå riskerna samt kunna värdera all information de möts av i samhället.

8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv

Dagens barn och elever är framtidens medarbetare, innovatörer och entreprenörer. Barn i förskola ska därför ges möjlighet att undersöka flera olika yrken. Elever ska ges möjlighet att reflektera över olika yrkens betydelser i samhället, samla och analysera information om olika yrken och uppmuntras att bryta invanda mönster som till exempel kan ha med kön och stereotypa normer att göra samt få självkännedom om sina egna intressen, vilja, förmågor och styrkor kopplat till ett framtida yrkesval.

Samverkan med det lokala näringslivet, men också högskola och andra aktörer, bidrar till att eleverna erövrar nya kunskaper som kan ligga till grund för att de ska kunna göra sina framtida studie- och yrkesval utan att begränsas av bakgrund eller stereotypa mönster. En bred studie- och yrkesvägledning som tillgodoser elevernas behov och motiverar eleverna bidrar till att fler fullföljer sin utbildning med goda resultat. Att klara grundskolan och fullfölja sin gymnasieutbildning är en oerhört stark skyddsfaktor för den enskilda individen och motverkar bland annat framtida ohälsa och utanförskap. För särskolans elever har vi ett viktigt uppdrag att visa hur ett arbetsliv är möjligt.

Pedagogerna har medvetet pratat kring utbildningar och yrken. Yrkeskort har funnits tillgängligt på förskolan där pedagogerna gjort barnen medvetna om att det finns olika yrke och att det finns olika utbildningar. Barnen har fått in omvärlden i sin verksamhet när de gått på teater, varit på utflykt, besökt biblioteket, femåringarnas besök på brandkåren och samtalat om olika yrken utifrån vad barnens föräldrar arbetar med. I den inkluderande lärmiljön har det funnits material som exempelvis yrkeslådor, utklädningskläder, figurer som

barnen har använt i sin lek.

Förskolan har haft elever från grundskola och gymnasiet, vilket gjort barnen medvetna om vilken utbildning som leder till ett visst yrke.

Undervisningen ska fortsättningsvis uppmärksamma barnen på olika yrkesgrupper som finns i förskolans lärmiljö.

9 Prioriterade utvecklingsområden

En förutsättning för att utveckla verksamheten är att efter att man har identifierat utvecklingsområden, sätter in åtgärder för att utveckla just dessa områden, samt följer upp och utvärderar resultaten. Det är så vi utvecklar våra verksamheter och driver utvecklingen framåt.

9.1 Förskolans utvecklingsområden

Med grund i analyserna ovan kommer förskolans arbete under det kommande läsåret 2020/2021 att fokusera på följande utvecklingsområden.

Förskolans utvecklingsområde inför läsåret 20/21 utgår från bildningsnämndens prioriterade mål.

- **Bättre hälsa och ökad trygghet och studiero** - undervisningen ska ge barnen lekro och en väl avvägd dagsrytm med vila och aktiviteter som utvecklar barnens lärande, hälsa och välbefinnande
- **Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat** - pedagogerna planerar undervisningen för att ge barnen förutsättningar att utvecklas och lära så långt det är möjligt genom att använda före bornholmsmodellen, utveckla förståelsen för matematiken och dess begrepp i vardagen på förskolan
- **Digital transformation** - medvetet och kritiskt använda digitala verktyg med ett ansvarsfullt förhållningssätt samt vara medupptäckare tillsammans med barnen i den dagliga undervisningen
- **Samverkan förskola, skola, näringsliv** - undervisningen ska genomföras så att barnen tränas i att bli medvetna om sig själva, sin omvärld och få inblick i hur samhället fungerar och uppmärksamma olika yrkesgrupper i förskolans närmiljö
- **Pedagogisk dokumentationen** både på unikum och på avdelningarnas väggdokumentation - Väggdokumentationen ska göras mer estetisk och inbjudande för att skapa mötesplatser för barnen att reflektera över sitt lärande. Undervisningens målsyfte, barnens lärstrategier och förändrade kunnande tillsammans med pedagogernas reflektioner ska kopplas till läroplansmålen och relevant forskning både på unikum och i väggdokumentationen. Skolverkets material Pedagogisk dokumentation i förskolan samt de allmänna råden Måluppfyllelse i förskolan finns tillgänglig när avdelningarna gör sin analys i driven.

Undervisningen ska ge barnen lekro samt stödja och utmana barnens nyfikenhet och kunnande i en lärmiljö med inbjudande material där det systematiskt används digitala verktyg i undervisningen. Barnen ska vara delaktiga och ha inflytande i den planerade undervisningen och i den pedagogiska dokumentationen.

Kvalitetstrappans material ska uppdateras och tydliggöras för att sedan användas för att granska undervisningen och synliggöra utvecklingsområde på våra förskolor. Arbetslagen utgår från kvalitetstrappans kriterier och vilken nivå de vill uppnå när de planerar och analyserar sin undervisning.

Arbetslagen ska ha ett gemensamt medvetet förhållningssätt, föra kontinuerliga diskussioner och vara tydliga i sin ansvarsfördelning i avdelningens undervisningen så att alla barn får utvecklas och lära utifrån sina förutsättningar. Enligt Doverborg, Pramling, Pramling-Samuelsson är det en förutsättning att ha en öppen dialog i arbetslaget för att bedriva en förskoleverksamhet och undervisa barn på ett sätt som gör att de växer både i sin egen tillit och i sitt kunskapande.